

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 17. Avgust 2011. god.
Br. ref.: RK132/11

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOST

u

Slučaju br. KI-63/09

Podnosilac

Bajram Santuri

Ocena ustavnosti

Presude Opštinskog suda u Prizrenu, C. br. 368/2000 od 8. maja 2003. godine

i

Presude Vrhovnog suda Kosova, Rev. 46/2005 (C. br. 99/07) od 28. decembra 2006. godine

Kao i odluke Švedskog suda

i

**presude Br.8329/06 i 9095/07
Evropskog suda za ljudska prava**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, potpredsednik
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija
Gjyljeta Mushkolaj, sudija i
Iliriana Islami, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Bajram Santuri iz Prizrena.

Osporene odluke

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Opštinskog suda u Prizrenu, C. br. 368/2000 od 8. maja 2003. god. i presudu Vrhovnog suda Kosova, Rev. 46/2005 od 28. decembra 2006. god.
3. On se takođe žali na odluke Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), br. 8329/06 i 9095/07 od 26. septembra 2006. god., i 18. septembra 2007. god., odnosno, u odvojenim slučajevima protiv Švedske.

Predmetna stvar

4. Zahtev se tiče dva pitanja:

(1) Pitanje imovine

5. Podnosilac zahteva tvrdi da gorenavedene odluke kosovskih sudova u vezi sa pitanjem imovine krše njegova prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 37. [Pravo na sklapanje braka i zasnivanje porodice] Ustava.

(2) Pitanje prava u porodici

6. Podnosilac zahteva traži od Suda da se razmotre odluke ESLJP-a kojima su njegovi zahtevi br. 8329/06 i 9095/07 odbijeni 26. septembra 2006. god., odnosno 18. septembra 2007. god.

Pravni osnov

7. Član 113. stav 7. Ustava, čl. 20. i 22. st. 7. i 8. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

8. Podnosilac zahteva je 15. decembra 2009. god. podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
9. Sud je 6. jula 2010. god. prosledio Opštinskom sudu u Prizrenu, koji je odgovorio 20. jula 2010. god.
10. Nalogom predsednika (br. GJR. 63-09/10 od 23. decembra 2009. god.) sudija Gjyljeta Mushkolaj je imenovana za sudiju izvestioca. Predsednik je istoga dana, nalogom br. KSH. 63-09/10, imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Snezhana Botusharova.
11. Od Opštinskog suda u Prizrenu su 29. marta 2011. god. zatražene dodatne informacije u vezi sa stanjem slučaja i isti je odgovorio 1. aprila 2011. god.

Istorijat pitanja imovine

12. Deda podnosioca zahteva je preminuo 1953. god. i za sobom ostavio, iz svog prvog braka, babu podnosioca zahteva i njegovog oca i, iz drugog braka, drugu ženu i petoro dece.

13. Podnosilac zahteva se žali da je imovina njegovog dede prenet na ime druge žene i podeljena na njeno petoro dece, čime je isključen otac podnosioca zahteva. Podnosilac zahteva ne navodi da li je njegova baba dobila deo nasleđstva.

Opis činjenica u vezi sa pitanjem imovine:

14. Odlukom Okružnog suda u Prizrenu C. br. 50/55 od 25. novembra 1955. god. zakonitim naslednicima dede podnosioca zahteva su oglašeni: druga dedina žena, otac podnosioca zahteva i petoro dece druge dedine žene. (Prva dedina žena nije uopšte spomenuta u navedenoj odluci). Navedena svojina se je sastojala od kuće i dvorišta sa adresom u ul. Petra Stambolića br. 77, parcela sa prodavnicom sa adresom u ul. Borisa Kidriča br. 65 u Prizrenu i parcela površine 2 hektara u Llëki. Prema odluci suda svi naslednici su imali pravo na jednu sedminu (1/7) celokupne svojine pokojnog dede.
15. Sudskim poravnanjem R. br. 279-56 od 14. maja 1956. god. pred Okružnim sudom u Prizrenu, zaključeno između oca podnosioca zahteva, sa jedne strane, i šestoro ostalih naslednika, sa druge strane, je odlučeno da će otac podnosioca zahteva dobiti prodavnicu u ul. Borisa Kidriča br. 65 u Prizrenu, dok će šestoro ostalih dobiti kuću i 2 hektara zemlje u zajedničko vlasništvo. Šestoro ostalih naslednika je bilo naloženo da ocu podnosioca zahteva do 1. novembra 1956. god. isplate iznos od 34.000,00 dinara. Međutim, pre isteka roka za isplatu navedenog iznosa otac podnosioca zahteva je preminuo u junu 1956. god. Prema navodima podnosioca zahteva, ostalih šestoro naslednika nikada nije isplatilo dotični iznos.
16. Odlukom Okružnog suda u Prizrenu O – br. 123/56 od 24. oktobra 1956. god. majka podnosioca zahteva, koja je imala drugog maloletnog sina (brata podnosioca zahteva), je oglašena jedinim zakonitim naslednikom. Pokojni otac podnosioca zahteva je bio vlasnik parcele i prodavnice sa adresom u ul. Borisa Kidriča br. 65 u Prizrenu, u vrednosti od 70.000,00 tadašnjih dinara. Majka podnosioca zahteva je u Okružnom sudu u Prizrenu izjavila, u njeno ime i u ime njene maloletne dece, da ona prihvata zaostavštinu i da u saglasnosti sa zakonom, takođe priznaje pravo nasleđstva svojoj maloletnoj deci.
17. Dedina druga žena, stric i tetka podnosioca zahteva su 1. juna 1964. god. prodali nepokretnu svojinu na mestu Llëka (transakcija koja je overena u Opštinskom sudu u Prizrenu) PIK Progresu „Lavërtaria“ iz Prizrena. PIK Progres „Lavërtaria“ je 24. marta 1966. god. prodalo zemljište trećoj strani iz sela Hoqë e Qytetit i ugovor je overen u Opštinskom sudu u Prizrenu, Leg. br. 382/66 istog dana.
18. Presudom Opštinskog suda u Prizrenu, P. br. 348/95 od 4. juna 1998. god, na zahtev javnog tužioca, kupoprodajni ugovor Leg. br. 920/64 od 1. juna 1964. god, koji je overen od istog suda, potpisan između dedine druge žene, strica i tetke podnosioca zahteva i PIK Progres je poništen na osnovu da su strane u to vreme bile primorane od strane opštinskih aktivista i aktivista komiteta da prihvate ugovor.
19. Opštinski sud u Prizrenu je 8. maja 2003. god presudom C. br. 368/00 usvojio tužbeni zahtev strica i tetke podnosioca zahteva i poništio kupoprodajni ugovor sklopljen između PIK Progres i treće strane iz sela Hoqë e Qytetit, overen u Opštinskom sudu u Prizrenu pod leg. br. 382/66 dana 24. marta 1966. god. Sud je takođe naložio PIK Progresu i trećoj strani da prihvate presudu i prenesu pravo vlasništva i posedovanja stricu i tetki podnosioca zahteva, za svakog polovina, nad katastarskom parcelom br. 9437 na mestu zvanom Llëka i navedenom u posedovnom listu br. 7275 KO Prizren.
20. Opštinski sud u Prizrenu je 1. juna 2004. god. odlukom E. br. 14/2000 obustavio izvršni postupak, koji je otpočeo podnosilac zahteva kako bi se izvršilo sudsko poravnanje br. 279-56 od 14. maja 1956. god. zaključeno između oca podnosioca zahteva i šestoro ostalih

naslednika pokojnog dede podnosioca zahteva usled zastarelosti. Sud je rešio da je podnosilac zahteva podneo zahtev za izvršenje sudskog poravnanja datiranog 14. maja 1956. god. van zakonskog roka zato što je proteklo više od deset (10) godina od dana potpisivanja poravnanja, i da je stoga shodno članu 379. stavu 1. Zakona o obligacionim odnosima zahtev za izvršenje podnosioca zahteva zastareo.

21. Okružni sud u Prizrenu je odlukom Ac. br. 354/05 od 17. oktobra 2005. odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva, koja je uložena na odluku Opštinskog suda E. br. 14/2000 od 1. juna 2004. god. Okružni sud je zaključio da je prvostepeni sud pravilno odlučio kada je obustavio izvršni postupak zato što je podnosilac zahteva tražio izvršenje sudskog poravnanja R. br. 279-56 od 14. maja 1956. god. van zakonskog roka.
22. Nakon toga, podnosilac zahteva je Vrhovnom sudu podneo zahtev za reviziju, koji je 15. avgusta 2006. god. odbacio zahtev za reviziju podnosioca zahteva kao neprihvatljiv, obrazlažući da je Opštinski sud u Prizrenu, odlukom E. br. 14/2000 od 1. juna 2004. god., obustavio izvršni postupak koji je pokrenuo podnosilac zahteva protiv dužnika usled zastarelosti, kao i da je Okružni sud, odlukom Ac. br. 354/2005 od 17. oktobra 2005. god., odbio njegovu žalbu kao neosnovanu i time potvrdio odluku Opštinskog suda od 1. juna 2004. god.
23. Vrhovni sud Kosova je odlukom Rev. br. 46/2005 od 28. decembra 2006. god, u pravnom pitanju u vezi sa drugom ženom dede, stricem i tetkom podnosioca zahteva, sa jedne strane, i PIK Progresa „Lavërtaria“ i treće strane iz sela Hoqë e Qytetit, sa druge strane, podržao zahtev za reviziju i zahtev javnog tužioca Kosova za zaštitu zakonitosti i time poništio odluke nižih sudova i vratio slučaj Opštinskom sudu u Prizrenu na dalje razmatranje pod novim brojem predmeta C 99/07.
24. Podnosilac zahteva je 27. februara 2008. god. predložio Opštinskom sudu u Prizrenu da mu se dozvoli učešće u postupku na strani njegovog strica i tetke protiv PIK Progresa „Lavërtaria“ i treće strane iz sela Hoqë e Qytetit.
25. Opštinski sud u Prizrenu je odlukom Agj. br. 17/2009 od 16. decembra 2009. god. odobrio kao osnovan zahtev podnosioca zahteva, u svojstvu tužioca i umešača, za izuzeće sudije iz slučaja C. br. 99/07, protiv kojeg je podnosilac zahteva podneo žalbu.
26. U odgovoru na zahtev za informacije, koji je Ustavni sud podneo u slučaju KI 63/09, predsednik Opštinskog suda u Prizrenu je izjavio da je zahtev podnosioca zahteva da učestvuje u postupku u svojstvu umešača u slučaju C. br. 99/07, nakon izjava parničara, odobren, kao što je zavedeno u izveštaju postupka od 7. jula 2010. god.
27. Po slučaju C. br. 99/07 predsednik Opštinskog suda je do sada odredio 7 rasprava, ali su neke od njih morale biti odložene zato što svi preduslovi za postupak nisu bili ispunjeni. Sledeća rasprava je bila određena za 16. septembar 2010. god., pošto su se zastupnici parničara dogovorili da im je potrebno više vremena za razmatranje i pripremu, pošto je veoma opširno pitanje koje se javlja od pedesetih godina prošlog veka. Međutim, Opštinski sud je 16. septembra 2010. god. odlučio da obustavi postupak po ovom pitanju nakon smrti četvrtog tuženog, tj. tetke podnosioca zahteva.
28. Na osnovu žalbe koju je podnosilac zahteva uložio 16. decembra 2010. god. na obustavu postupka, dosije predmeta je prosleđen Okružnom sudu u Prizrenu na dalje razmatranje. Do sada podnosilac zahteva nije dostavio nikakav podatak o mogućem ishodu ovog sudskog postupka.

Navodi podnosioca zahteva u vezi sa pitanjem imovine

29. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu presudom Opštinskog suda u Prizrenu C. br. 368/2000 od 8. maja 2003. god. i presudom Vrhovnog suda Rev. 46/2005 (C. br. 99/07) od 28. decembra 2006. god. prekršena prava zagarrantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava.
30. Podnosilac zahteva tvrdi da mu je odlukom Opštinskog suda od 8. maja 2003. god. naneta nepravda zato što nije bio strana u ovom postupku i zato što je postojala sumnja da predsedavajući sudija u veću ima porodične veze da drugim stranama u postupku.
31. Podnosilac zahteva tvrdi da je presudom Vrhovnog suda Kosova Rev. 46/2005 (C. br. 99/07) od 28. decembra 2006. god. pretrpeo veću nepravdu zato što nije mogao uzeti učešće u postupku i time bio sprečen da uživa navodno pravo na svoj deo, dok Vrhovni sud nije bio u potpunosti upoznat sa svim činjenicama.
32. Podnosilac zahteva takođe tvrdi da su mu prava deteta kršena od 1956. god., zato što je tokom tog vremena njegov otac delio nasledenu imovinu sa članovima njegove porodice i da, nakon što je njegov otac preminuo 1956. god., nije bio u mogućnosti da realizuje svoj deo, zato što je bio maloletan. Prema podnosiocu zahteva, članovi porodice njegovog oca su iskoristili i zloupotrebili situaciju uzimajući deo oca podnosioca zahteva (njihovog pokojnog brata).
33. Podnosilac zahteva tvrdi da deo njegovog oca nije realizovan zato što je on preminuo 13. juna 1956. god. dok je deo trebalo da bude realizovan 1. novembra 1956. god., kao što je navedeno u sudskom poravnanju od 14. maja 1956. god., koje je zaključeno između oca podnosioca zahteva i članova njegove porodice, uprkos činjenici da je Okružni sud u Prizrenu odlukom O-br. 123-56 od 24. oktobra 1956. god. odlučio da su njegova majka i on i njegov brat kao maloletnici bili jedini naslednici svojine njegovog pokojnog oca.

Opis činjenica u vezi sa pitanjem u porodici:

Službe socijalne zaštite u Švedskoj su 16. februara 2006. god. donele odluku da zabrane kontakt podnosiocu zahteva sa njegovom ženom i ćerkom, odluka koja je kasnije potvrđena od strane drugostepenog suda odlukom br. 554-06 od 13. marta 2006. god.

34. Nezadovoljan odlukom suda podnosilac zahteva je podneo zahtev, u dva slučaja, pred ESLJP-om u Strazburu protiv Vlade Švedske. Prvi zahtev je podnet 27. marta 2006. god. dok je drugi zahtev podnet 15. januara 2007. god.
35. Veće u sastavu troje sudija ESLJP-a je 26. septembra 2006. god., saglasno članu 27. Konvencije donelo odluku da je zahtev br. 8329/06 neprihvatljiv po osnovi da sud nije našao nikakav trag povrede prava i sloboda zagarrantovanih Konvencijom ili njenim protokolima.
36. O drugom zahtevu, veće u sastavu troje sudija ESLJP-a je 18. septembra 2007. god, saglasno članu 27. Konvencije donelo odluku da je zahtev br. 9095/07 takođe neprihvatljiv po osnovi da je sadašnji zahtev u suštini isti kao i prethodni (zahtev br. 8329/06) i da ne sadrži nove činjenice.
37. Podnosilac zahteva je pred redovnim sudovima i pred Višim sudom Švedske tužio tri lica: staraoca Neonatalnog odseka odeljenja za žene univerzitetske bolnice Lundta (tužba br. B1044-06 od 2. maja 2006. god.), radnika obdaništa u Alvesti (tužba br. B 155-06 od 10. oktobra 2006. god.) i još jednog radnika obdaništa u Alvesti (tužba br. B 155-06 od istoga dana). U sva tri slučaja gorenavedeni sudovi su odbacili tužbe podnosioca zahteva.

Navodi podnosioca zahteva u vezi sa pitanjem u porodici:

38. Podnosilac zahteva tvrdi da su odluke ESLJP-a u zahtevu br. 8329/06 od 26. septembra 2006. god. i zahtevu br. 9095/07 od 18. septembra 2007. god. bile pristrasne i nepravične prema njemu i njegovoj porodici zato što su navedene odluke, prema tvrdnjama podnosioca zahteva, donete od strane Veća ESLJP sastavljenih od švedskih i jugoslovenskih sudija koji su štitili svoje interese protiv navoda podnosioca zahteva, koji kritikuje državu Švedsku i bivšu Jugoslaviju.
39. Podnosilac zahteva dalje tvrdi da su odluke redovnih sudova Švedske, kojima su odbačene njegove tužbe protiv staraoca univerzitetske bolnice Lundta i dvoje radnika obdaništa u Alvesti bile rezultat rasizma i ksenofobije Šveđana i Švedske protiv stranaca. Kao dokaz, podnosioca zahteva se poziva na knjigu na švedskom jeziku sa naslovom „Social Vanvard“ i brojne CD-ove, spise i slike.
40. Podnosilac zahteva tvrdi da su ga švedski organi iz rasističkih razloga i materijalne koristi odvojili od njegove prve žene kao i njegove druge žene i njihove bebe, zaključujući da je podnosilac zahteva bio navodno u psihički nestabilnom stanju da održi svoju porodicu.

Preliminarna ocena prihvatljivosti

(1) Vezano sa pitanjem imovine

41. Podnosilac zahteva se žali da su mu presudom Opštinskog suda u Prizrenu, C. br. 368/2000 od 8. maja 2003. god. i presudom Vrhovnog suda Kosova, Rev. 46/2005 (C. br. 99/07) od 28. decembra 2006. god. prekršena prava zagarrantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava.
42. Prema tvrdnjama podnosioca zahteva, Sud primećuje da, kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, prvo treba ispitivati da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovníkom o radu.
43. U odnosu na to, Sud primećuje da osim činjenice da podnosilac zahteva očigledno nije bio stranka u ovim postupcima, relevantne sudske odluke na koje se on žali su datirane 8. maja 2003. god. (odluka Opštinskog suda) odnosno 28. decembra 2006. god. (odluka Vrhovnog suda). To jasno ukazuje da se njegove žalbe na ove sudske postupke odnose na događaje koji su se desili pre 15. juna 2008. god, što je datum kada je Ustav stupio na snagu. Stoga, Sud nema nadležnosti da se bavi ovim žalbama.
44. Sledi da deo ovog zahteva nije u saglasnosti „*ratione temporis*“ sa odredbama Ustava i Zakona (vidi, *mutatis mutandis*, Jasioniene protiv Litvanije, zahtev br. 415101/98, presude ESLJP od 6. marta i 9. juna 2003. god.; i slučaj KI 61/09 „Adler Com“ DOO, ocena ustavnosti odluke Opštine Đakovice, presuda Ustavnog suda od 16. decembra 2010. god.).
45. Sud dalje primećuje da odlukom od 7. jula 2010. god. Opštinski sud u Prizrenu, kojem je dosije predmeta, u kojem podnosilac zahteva nije bio stranka, vraćen od strane Vrhovnog suda, odlukom od 28. decembra 2006. god. pod novim brojem slučaja C. br. 99/07, odobrio zahtev podnosioca zahteva da se priključi postupku u svojstvu umešača. Međutim, kada je Opštinski sud je obustavio postupak odlukom od 16. septembra 2010. god., podnosilac zahteva je podneo žalbu Okružnom sudu protiv odluke o obustavi. Podnosilac zahteva nije dostavio bilo kakvo obaveštenje u vezi sa mogućim rezultatima ovog sudskog postupka.

46. U ovakvim okolnostima, Sud se poziva na član 113. stav 7. Ustava i član 47. stav 2. Zakona koji propisuju da podnosilac zahteva može podneti zahtev Sudu samo nakon iscrpljenja svih zakonom predviđenih pravnih sredstava. Obrazloženje za iscrpljenje pravnih sredstava je da priušti nadležnim organima, uključujući i sudove, mogućnost da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak na Kosovu obezbediti efikasan pravni lek za kršenje ustavnih prava. Ovo je važan aspekt principa supsidijarnosti Ustava (vidi, između ostalog, Rešenje o neprihvatljivosti KI41-09 AAB-RIINVEST DOO, iz Prištine protiv Vlade Republike Kosovo od 27. januara 2010. god. i, *mutatis mutandis*, ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.).

47. Sledi da je ovaj deo zahteva neprihvatljiv.

(2) Vezano sa pitanjem u porodici

48. Što se tiče tvrdnji podnosioca zahteva da su mu prekršena prava zagantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 37. [Pravo na sklapanje braka i zasnivanje porodice] Ustava, Sud još jednom naglašava da, kako bi bio u mogućnosti da reši žalbu podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom i Poslovníkom o radu.

49. Vezano sa tim, Sud primećuje da događaji koji su se desili u Švedskoj, kao i odluke ESLJP-a, na koje se žali podnosilac zahteva, nisu povezane sa autoritetima na Kosovu, kao što je propisano članom 113. stavom 7. Ustava i članom 47. stavom 1. Zakona i stoga ne spadaju u nadležnost Suda.

50. Sledi da ovaj deo zahteva treba biti odbačen kao neprihvatljiv usled „*ratione personae*“.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7 ustava, članom 20. zakona, i pravilom 56 stavom 2 Poslovníka o radu, na zasedanju održanom 6. jula 2011 god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu; i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Dr. Gjyljeta Mushkolaj

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani